

פְּרֻשֶׁת וַיֵּצֵא יַעֲקֹב

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיְלַךְ חֲרָנָה. (בראשית כח)

רַבִּי חֵיִיא פָּתַח וְאָמַר, (קהלת א) וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְאֵל מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זֹרַח הוּא שָׁם, הַאי קָרָא אוּקְמוּהּ. אֲבָל וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ דָּא יַעֲקֹב, פֶּד הוּה בְּבֵּאֵר שֶׁבַע. וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ, פֶּד אֲזַל לְחָרָן, דְּכֵתִיב, (בראשית כח) וַיְלַךְ שָׁם פִּי בֵּא הַשֶּׁמֶשׁ. וְאֵל מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף (דף קמח ט"ו) זֹרַח, דְּכֵתִיב וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא.

וְתָא חֵזִי, שְׁמַשָּׁא אָף עַל גַּב דְּנַהִיר לְכָל עֵלְמָא, מְטַלְנוּי בְּתַרִּין סְטַרִּין אֵינּוּן, פְּמָה דְאַתָּה אָמַר, (קהלת א) הוֹלֵךְ אֶל דְרוֹם וְסוּבֵב אֶל צְפוֹן, בְּגִין דְדָא יְמִינָא וְדָא שְׂמָאלָא. (ובגין) וְנָגִיד וְנָפִיק פֶּל יוֹמָא מִסְטָרָא דְמַזְרַח, וְאֲזִיל לְסְטָרָא דְדְרוֹם, (נ"א דְמַעְרָב) וּלְבַתֵּר לְסְטָרָא דְצְפוֹן, וּמִסְטָרָא דְצְפוֹן לְסְטָרָא דְמַעְרָב, וּכְדִין שְׁמַשָּׁא אֲתַפְנִישׁ, וְאֲזִיל לְגַבֵּי מַעְרָב. נָפִיק מִמַּזְרַח דְכֵתִיב, (בראשית כח) וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע. וְאֲזִיל לְמַעְרָב דְכֵתִיב וַיְלַךְ חֲרָנָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, נָפִיק מִכְּלָלָא דְאַרְעָא דִישְׂרָאֵל, דְכֵתִיב וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע. וְאֲזַל לְרִשׁוֹ אַחְרָא, דְכֵתִיב וַיְלַךְ חֲרָנָה.

(ס"א נָפִיק מִמַּזְרַח, דְכֵתִיב וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע, דָּא שְׂמָאלָא. דְנָטִיל מַעוּמָקָא עֲלָאָה, נַהִירוֹ דְנַהִיר, וְאֲזִיל לְמַעְרָב, דְכֵתִיב וַיְלַךְ חֲרָנָה, אַתְרֵי דְדִינָא וְרוּגְזָא תַפְנוּן.)

רַבִּי יוֹסִי מוֹקֵי הַאי קָרָא בְּגִלּוּתָא, בְּקַדְמִיתָא תוּה נְחִית נַהִירוֹ מַעוּמָקָא עֲלָאָה וַיַּעֲקֹב תוּה נָטִיל לִיה, וְאֲזִיל לְגַבֵּי בְּאֵר שֶׁבַע, (במדבר כא) בְּאֵר דְחַפְרוּתָה שְׂרִים, דְתוּה נַהִיר מִתַּפְנוּן, וְאֲשֻׁלִים לַתְּהוּמָא בְּאֵר בְּכָל שְׁלִימֵי. וּבְיוֹמֵי דְגִלּוּתָא, נָטִיל מִהַאי בְּאֵר שֶׁבַע, וְאֲזִיל לְגַבֵּי חֲרָנָה, דְכֵתִיב וַיְלַךְ חֲרָנָה, בְּלוֹמֵר חֲרוֹן אָף, וּמַאי הוּא חֲרוֹן אָף, וּמַאי הוּא חֲרוֹן אָפוּ דְקַדְשָׁא בְּרִיחַ הוּא, דְרָגָא בִישָׁא), **אַרְעָא דְרִשׁוֹ אַחְרָא.**

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, פֶּד אֲזִיל שְׁמַשָּׁא לְמַעְרָב, הַאי מַעְרָב אֲקָרִי מְקוֹמוֹ דְשְׁמַשָּׁא,

פְּרֻשֶׁת וַיֵּצֵא יַעֲקֹב

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיְלַךְ חֲרָנָה. רַבִּי חֵיִיא פָּתַח וְאָמַר, (קהלת א) וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְאֵל מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זֹרַח הוּא שָׁם. הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאֵרוֹהוּ, אֲבָל וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ - זֶה יַעֲקֹב כְּשֶׁהָיָה בְּבֵּאֵר שֶׁבַע. וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ - כְּשֶׁהָלַךְ לְחָרָן, שְׁכַתוּב וַיְלַךְ שָׁם פִּי בֵּא הַשֶּׁמֶשׁ. וְאֵל מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זֹרַח, שְׁכַתוּב וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא.

וּבָא וּרְאָה, אָף עַל גַּב שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ מֵאִיר לְכָל הָעוֹלָם, מִסְעוּתָיו הֵם בְּשָׁנֵי צְדָדִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר הוֹלֵךְ אֶל דְרוֹם וְסוּבֵב אֶל צְפוֹן, מִשׁוּם שְׁזָה יָמִין וְזֶה שְׂמָאל. [ומשום] וְשׁוֹפֵעַ וַיֵּצֵא כָּל יוֹם מִצַּד הַמַּזְרָח, וְהוֹלֵךְ לְצַד הַדְרוֹם [של מערב], וְאַחַר כֵּן לְצַד הַצְּפוֹן, וּמִצַּד הַצְּפוֹן לְצַד הַמַּעְרָב, וְאֵז הַשֶּׁמֶשׁ מִתְּכַנֵּס וַיֵּצֵא לְצַד מַעְרָב. יוֹצֵא מִמַּזְרַח, שְׁכַתוּב וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע. וְהוֹלֵךְ לְמַעְרָב, שְׁכַתוּב וַיְלַךְ חֲרָנָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, יוֹצֵא מִכְּלָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שְׁכַתוּב וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע, וְהוֹלֵךְ לְרִשׁוֹת אַחְרָת, שְׁכַתוּב וַיְלַךְ חֲרָנָה. [יוֹצֵא מִמַּזְרָח, שְׁכַתוּב וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע, זוֹ הַשְּׂמָאלָא שְׁנוּמָלַת מִתַּעֲמֹק הַעֲלִיּוֹן הַאוֹר שְׂמָאִיר, וְהוֹלֵכַת לְמַעְרָב, שְׁכַתוּב וַיְלַךְ חֲרָנָה, תַּמּוּם שְׁתַּרְדִּין וְהַרְגוּ שָׁם.]

רַבִּי יוֹסִי מְבַאֵר אֶת הַפְּסוּק תוּה בְּנִלּוּת. בְּרֵאשׁוֹנָה תוּה יוֹרֵד אוֹר מִן הַעֲמֻק הַעֲלִיּוֹן, וַיַּעֲקֹב תוּה נוֹטֵל אוֹתוֹ וְהוֹלֵךְ לְבֵּאֵר שֶׁבַע, הַבֵּאֵר שְׁחַפְרוּתָה שְׂרִים, שְׁתַּהֵי מֵאִיר מִשָּׁם, וְהַשֻּׁלִים אוֹתָהּ הַבֵּאֵר בְּכָל הַשְּׁלֵמוֹת. וּבְיוֹם הַגִּלּוּת נִסַּע מִבְּאֵר שֶׁבַע הוּוּ וְהָלַךְ לְחֲרָנָה, שְׁכַתוּב וַיְלַךְ חֲרָנָה, בְּלוֹמֵר חֲרוֹן אָף. וְמַה הוּא חֲרוֹן אָפוּ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? תַּדְרֵגָה תַּרְעָה, הַאֲרֵץ שֶׁל רִשׁוֹת אַחְרָת.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, כְּשֶׁהוֹלֵךְ הַשֶּׁמֶשׁ לְמַעְרָב, הַמַּעְרָב הַזֶּה נִקְרָא מְקוֹמוֹ שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ, הַכֶּסֶף שֶׁלוֹ, מְקוֹם שְׁשׁוֹלֵט עֲלָיו. זֶהוּ שְׁכַתוּב